

ПЕРІОДИЗАЦІЯ РОЗВИТКУ АНГЛОМОВНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Леся Миклаш

Національний лісотехнічний університет України, вул. Генерала Чупринки, 103, Львів, 79057,
Україна e-mail: lmiklash@yahoo.com

Розглянуто становлення, формування та сучасні тенденції розвитку англomовної термінології лісового господарства та здійснено її періодизацію.

Ключові слова: термінологія, лісове господарство, розвиток.

Термінологія лісового господарства обслуговує різні види виробничої діяльності: від вирощування лісу - до використання лісових ресурсів. Актуальність дослідження зумовлена потребою уніфікації та адекватного тлумачення понять терміносистеми лісової галузі в українській та англійській мовах відповідно до потреб ведення повноцінного діалогу на міжнародному рівні з питань охорони, захисту, відтворення та використання лісових ресурсів. Наша мета - хронологічно окреслити основні етапи формування англomовної термінології лісового господарства, розглянути її історію становлення від зародження до сучасного стану терміносистеми лісового господарства.

Історіографія дослідження охоплює переважно західні видання. Зокрема, питання англomовної лісової термінології частково розглянуто у працях англійського дослідника лісового господарства Н. Джеймса (Noel David Glaves James, 1912-1993), зокрема *A History of English Forestry* ("Історія лісового господарства в Англії") [5]. Підсумком його досліджень у царині термінологічних розвідок є *An Historical Dictionary of Forestry and Woodland Terms* ("Словник давніх термінів лісового господарства та лісових угідь", 1991), у якому зроблено спробу дослідити давні поняття англomовної лісової термінології [6].

Періодизацію розвитку лісового господарства Н. Джеймс здійснив історично вмотивовано за хронологічним принципом. Він виокремив два періоди: середньовічний і модерний. Перший тривав від кінця XI ст. до середини XVI ст. - від нормандського завоювання (1066) до початку правління Єлизавети I (1558). Другий розпочався від середини XVI ст. [5, с. 1]. Основними критеріями, за якими можна окреслити часові межі формування термінологічної системи, є політико-економічні відносини, науковий рівень теоретичних досліджень та стан практичного лісівництва. Виходячи з таких підстав та взявши до уваги сучасні реалії, доцільно виокремити три періоди становлення та розвитку терміносистеми лісового господарства: перший - **доіндустріальний** (до середини XVIII ст.), другий - **індустріальний** (від середини XVIII ст. до 90-х років XX ст.) та третій - **екологоімперативний** або **екотехнічний** (від 90-х років XX ст.). Такий хронологічний поділ розвитку галузевої терміносистеми здійснено на підставі періодизації Н. Джеймса і є водночас її логічним продовженням.

Доіндустріальний період. Уже в античну добу ліс розглядали як багатофункціональний природний об'єкт, який синкретично поєднує корисні та естетичні властивості [1, с. 230231]. Давньогрецький учений Теофраст (III ст до н. е.) заклав основи науки про рослини, яку згодом розвинули його римські послідовники, зокрема Пліній Старший (I ст. н. е.) та Діоскорид (I ст. н. е.). Особливого розвитку в античний період набуло використання лікувальних властивостей рослин, зокрема видів лісової флори. Римляни, перейнявши культуру греків, продовжували вдосконалювати наукові підходи до садово-паркового мистецтва. Відтак ботанічна наука античного світу та її термінологічна складова утворили підґрунтя до укладання термінології лісової ботаніки, зокрема таксономічних бінарних назв [2, с. 432-436]. Згодом саме латинська лексика лягла в основу сучасної терміносистеми лісового господарства: *angiosperm* (покритонасінні), *annual* (річний), *arboretum* (колекція живих дерев і кущів), *arboriculture* (лісівництво), *circumference* (окружність стовбура), *coniferous* (хвойні), *deciduous* (листяні), *density* (щільність, густина), *maturity* (стиглість лісу), *regeneration* (відновлення), *reserve* (заповідник). Але й латинські терміни змінювали свою семантику. До прикладу, *seminarium*

/seminary (колись шкілька, розсадник) сьогодні позначає лише вид спеціальних шкіл для духівництва. З XVI ст. маємо новий термін *nursery*. Послугуючись запозиченнями з латини, англійська мова інтегрувала в терміносистему і національні лексеми. Наприклад, *forest* (густий ліс на великих територіях) і *woodland* (острівний ліс); *garden* (сад), але *horticulture* (декоративне садівництво) від латинського *hortus* (зелені насадження, парк, садова культура) та *flower culture* (квітникарство).

На епоху раннього Середньовіччя припадає початок формування лісової галузі в сучасному розумінні. Особливістю цього періоду, на погляд Н. Джеймса, була невиразна диференціація між загальною побутовою та спеціалізованою лексикою, адже ліс у житті середньовічної людини залишався не промисловим об'єктом, а основою життєдіяльності та середовищем існування [6, р. III].

Н. Джеймс зазначав, що данці і саксонці резервували території для полювання, які згодом були занесені до юрисдикції лісів правителя. Нормандці збільшили та розширили ці так звані "заповідні території" і уклали кодекс лісових законів, що діяв упродовж кількох століть [5, р. 2]. Ці та інші, пов'язані з законотворчою діяльністю заходи, дають підставу припустити, що тоді основним терміноформуючим чинником у лісовому господарстві Англії були юридичні потреби.

Правнича сфера стала основним полем, у межах якого на офіційному рівні розпочався розвиток англійської термінології лісового господарства. На той час йшлося про потребу правового закріплення права власності на земельні володіння, зокрема на ліси. Охоронні приписи, зафіксовані в нормандських законах, згодом були збережені й у Великій хартії вольностей (*Magna Carta*, 1215) - одній із перших латиномовних писемних пам'яток, де зафіксовані перші лісівничі терміни. Зокрема, в пунктах 44, 47, 48, 53 Хартії використано терміни: *forest* (ліс), *afforested* (у значенні підлягати під юрисдикцію лісового права), *disafforested* (у значенні вилучення з-під юрисдикції лісового права), *forester* (лісовий адміністратор, лісник), *warrener* (gamekeeper, єгер) [13].

Лісове законодавство в Середньовіччі захищало приватну власність та окреслювало права й обов'язки щодо володіння лісом як одним із найцінніших майнових об'єктів. Термін *forest* бере свій початок від латинського *forestis* ("зовні, назовні, поза домом") і відображає тогочасне розуміння лісу як об'єкта поза межами господарського обійстя. У латинській мові на позначення поняття "ліс" маємо слова *sylva* / *silva*.

Латинське *forestis* ототожнювалося з "королівським лісом" чи з "мисливським заповідником" (*royal forest* or *game reserve*) [7, p. 656]. Слово *forest'* та питомо англійське *'wood land'* чи *'woods'* зовсім не є тотожними за змістом. Поняття *'forest'* охоплювало навіть безлісу ділянку, яка належала до королівських володінь. Згідно з сучасним трактуванням, поняття *forest* означає суцільні лісові масиви на великих територіях, а *woodland, a wood, woods* - це острівні ліси [9, 10, p. 1017].

Ліс, як середовище існування звірини (*venison*), забезпечував потреби королівської знаті в ній. Саме тому, поряд з деревами, лісова фауна була однією з визначальних складових частин поняття *forest* [5, p. 12-14].

Велику Хартію вольностей вважають законодавством для знаті і вельмож. На її основі 1217 року було розроблено Лісовий статут (*the Charter of the Forest/Carta de Foresta*), згідно з яким було встановлено певні обмеження щодо користування дарами лісу різним суспільним верствам [14].

Якщо в Хартії та Лісовому статуті (*The Charter of the Forest, 1217*) слово *afforest* (*afforestation*) у пункті 47 та 1 відповідно означало належність до королівських володінь: *First we will that all forests which King Henry, our grandfather afforested and made, shall be reviewed by good and lawful men*, то вже 1704 року у праці Дж. Ворліджа (*Worldidge, J. Dictionarium Rusticum & Urbanicum, 1704*) вжито термін *afforest* у його сучасному значенні - заліснювати, засаджувати: *"afforest is a term signifying to turn land into the forest"* [6, p. 2]. Така трансформація семантики цього слова зумовлена зміною суспільних пріоритетів.

Слово *disafforest* чи *de-afforest* у згаданому Лісовому статуті в пункті 1 означало "вилучити з-під юрисдикції лісового права". Ця процедура відома як *disafforestation* чи *de-afforestation*. Сучасне визначення поняття знеліснювання виражене лексемою *deforest* чи *disforest*, а наслідок дії *deforestation* чи *disforestation* [6, p. 46].

До найдавнішої лісівничої лексики, яка не змінила своєї семантики, належать переважно лексеми, пов'язані з лісоексплуатацією та лісокористуванням: *acre* (акр), *axe* (сокира), *barker* (корувальник), *bole* (товарна частина стовбура), *charcoal* (деревне вугілля), *coppice* (низькостовбуровий, поростевий), *diswooding* (викорчовування лісу під ріллю), *faggot* (хмиз), *fewel wood/fuelwood* (дров'яна деревина), *hack* (мотика), *hatchet* (топірець) та ін.

Отже, термінологія лісової галузі в доіндустріальний період мала здебільшого господарчо-побутовий характер і формувалася на основі розмовної народної мови та латини, лексика якої становила першооснову наукової мови. Спеціальна лексика виражалася іменниковими та дієслівними формами. Наприкінці доіндустріального періоду інтенсивного розвитку набула технічна термінологія. А вже Англія в XVI ст. стала найпотужнішою морською державою. Цей статус потребував від владних структур розробити та офіційно запровадити нове лісове законодавство, де використовували тлумачення перших лісогосподарських та технічних термінів, пов'язаних із потребами суднобудування [4, p. 384].

Другий, індустріальний, період тривав від середини XVIII до 90-х років XX ст. У цей час ліс починають розглядати не лише як територію для полювання та задоволення найпримітивніших потреб, а, передусім, як джерело сировини для промисловості. Зростає потреба в сировині для суднобудування, для будівництва житла та в деревному паливі для мануфактур. Необхідність постійної заготівлі лісоматеріалів стимулювала розвиток лісознавчої науки.

Визначною подією в історії лісівництва стала публікація 1664 р. твору "Sylva", або "Трактату про лісові дерева" Джона Евеліна (John Evelyn, 1620-1706, "*Sylva, or A Discourse of Forest Trees*"). Цей трактат став класичним підручником з лісівництва [11, vol. 4, p. 618; vol.19, p. 410-411].

Започатковані ще за часів Середньовіччя, здебільшого при монастирях, продовжують розвиватися садові школи. Подорожі, зокрема міжконтинентальні, сприяли започаткуванню нового етапу в систематиці знань про рослини. У цей період у Європі було закладено перші ботанічні сади: академічні (при університетах), зокрема один із найбільших - Оксфордський (1683), приватні та громадські, розпочинається діяльність ботанічних товариств [2, с. 363364].

Ботанічні сади при університетах, поживлення економічних та наукових зв'язків використовували для дослідницької діяльності.

Значний поступ лісознавчої термінології пов'язують з іменами Джона Рея (John Ray, 1627-1705), послідовника ідей Д. Рея - Карла Ліннея (Carl Linné, 1707-1778) та француза Дюамеля дю Монсо (Duhamel du Monceau, 1700-1782) [4, p. 384].

Англійський природодослідник Джон Рей (John Ray, 1627-1705) у трактаті про рослини (*Historia Plantarum*), опираючись на підходи античних учених, зокрема Теофраста (III ст. до н.е.), описав флору Англії. Він уперше сформулював означення терміна вид (*species*) [2, с. 16, 433].

Карл Лінней розпочав новий напрям ботанічної науки. Він запровадив бінарну номенклатуру, посприяв лаконічності та науковій виразності в систематиці. "Філософія ботаніки" Ліннея стала своєрідною енциклопедією рослин того часу. У скороченому варіанті вона вийшла друком англійською 1775 р. у Лондоні [2, с. 328]. У цій праці латинські терміни отримали свої відповідники англійською мовою.

Становлення лісівничої науки в сучасному розумінні виразно починає окреслюватися аж у кінці XVIII ст. з виникненням перших приватних навчальних закладів лісівничого спрямування, які постали на базі давніх традиційних шкіл [11, vol.19, p. 410-411].

Виникнення галузевої терміносистеми пов'язане зі створенням лісових шкіл (1811, Cotta Master School, Саксонія; 1825, Nancy, Франція). У XVI ст. на німецьких землях розпочалося системне управління лісами: кожна лісову ділянку було поділено на секції. Це забезпечувало невиснажливе лісокористування. Такий план робіт потребував точних мап, оцінення запасів деревини та знання темпів її зростання, а, отже, й відповідної термінології [11, vol.19, p. 410-411].

Лісівнича освіта пов'язувалася з науково-дослідницькою роботою вже у другій половині XVII ст. У кінці XVII ст. латина дедалі більше втрачає свій статус мови освіти, але ще міцно зберігає свої позиції в науці, зокрема у природничій термінології. Книгодрукування та освітній процес, започаткований епохою Просвітництва (XVIII ст.), спричинилися до систематизації знань і комплексного вивчення лісового господарства [4, p. 384]. Випускники лісівничих шкіл закладали освітньо-дослідницькі осередки для втілення передових принципів лісівництва, їх радо запрошували на роботу в Європі та Америці.

Не можна оминати увагою того, що на XVII-XVIII ст. припадає розквіт садово-паркової культури в Англії, Франції, Німеччині та Голландії. У другій половині XVIII - середині XIX ст. було сформовано пейзажний напрям і закладено принципи англійського ландшафтного мистецтва (*naturalistic style of design&natural gardening/the English wild woodland style*) [11, vol. 4, p. 671].

На думку відомого мовознавця Мортон Блумфілда (Morton Bloomfield, A Brief History of the English language), у 1750 р. англійська мова вже була поширена далеко поза межами Британії, а до 1850 р. набула статусу світової мови [9, p. XIV-XVIII]. Отож, домінантні мовні позиції сприяють не тільки поширенню англійської мови, але й її галузевих терміносистем.

У кінці XVI I- на початку XVIII ст. пріоритет у розвитку наукового лісівництва належить німецьким ученим. Найвідоміші - Генріх Котта (Johann Heinrich Cotta, 1763-1844) та Йоган Крістіан Гундесгаген (Johann Christian Hundeshagen, 1783-1834).

Генріх Котта (Johann Heinrich Cotta, 1763-1844) - основоположник сучасного лісознавства як наукової дисципліни. Він розробив систему заходів невпинного ведення лісового господарства (*nachhaltigen Forstwirtschaft, sustainable forestry*). У праці *Anweisung zum Waldbau*, 1817 ("Вступ до лісівництва") він ввів у науковий обіг новий термін "лісівництво" (*der Waldbau, silviculture*). Г. Котта розмежовує терміни підріст, підлісок та верхній ярус лісу (*Nieder-, Mittel- und Hochwald*), веде мову про селективне лісорозведення (*Holzzucht*) та вперше - про проріджування (*Durchforstungen, thinning*). На основі математичних розрахунків розробив грошову оцінку вартості лісу. Він уперше (1804) запропонував таблицю об'ємів (*volume table*) для оцінювання попневого запасу деревостану (*standing timber volume*) [17].

Й. Гундесгагена (Johann Christian Hundeshagen, 1783-1834) називають батьком лісової статистики. З його моделі лісу (*Normalwaldmodell*) бере початок економіка лісового господарства *forstlichen Betriebswirtschaftslehre, forest economics*) [18].

У 1849 р. Мартин Фаустман (*Martin Faustmann*, 1822-1876) запропонував методіку обрахунку максимального доходу з урахуванням циклу / віку рубань (*maximum revenue based on rotations*), вводить у вжиток низку термінів: одновіковий - різновіковий лісостан (*even-aged stand - uneven aged stand*), чистий - змішаний (*pure stand - mix stand*), класи віку (*age classes*), річний об'єм лісозаготівлі (*annual yield*). [19].

Адоल्фо Беренгер (*Adolfo Di Berenger*, 1815-1895), випускник однієї з лісівничих шкіл у Австрії, 1869 року очолив Італійську лісову школу. Він започаткував інтегративний підхід до вивчення лісової системи, сформував цілісну систему лісівничих дисциплін: управління лісовим господарством (*forest management*), лісівництво (*silviculture*), захист лісу (*forest protection*), лісове право (*forest law*), лісопатологію (*pathology*), лісову зоологію (*zoology*) [4, p. 385].

Запровадження нових термінів у англomовний контекст відбувався насамперед через науково-навчальну літературу. Варто згадати хоча б такі видання: An Act for the better Preservation of Timber Trees and of Woods and Underwoods, 1766, 6 Geo.; Manwood J., A Treatise of the Laws of the Forest, 3rd edn, 1665; Worlidge J., Dictionarium Rusticum & Urbanicum, 1704; Hunter, A., Evelyn's Sylva or a Discourse of Forest-Trees, 1st edn, 1776; Boutcher, W., A Treatise on Forest-Trees, 2nd edn, 1778; Hayers S., On Planting and Management of Woods, 1794; Monteath R., The Forester's Guide, 1820; Michel J., Dendrologia, 1827; Johns C., The Forest trees of Britain, 1849; Jefferies R., The Amateur Poacher, 1879) [6, p. 215-235].

Засади сучасного лісівництва і модерні концепції розвитку лісового господарства заклали здебільшого німецькі лісівники. Студенти, які навчалися в Німеччині та Франції, організовували свої власні школи і користувалися перекладами німецьких підручників (до прикладу, Willam Schich, *Manual of Forestry*, Bradbury Agnew, London, 1889-1906). Німецькі моделі управління лісами активно впроваджувались у всьому світі [3, 385].

Перший лісівник за фаховою освітою в уряді Сполучених Штатів - німець Бернад Е. Ферноу (Bernard E. Fernow, 1851-1923) - голова Відділку лісового господарства. Він заклав основи формування Лісової служби та збереження лісів (*forest conservation*).

Філософські погляди Ферноу щодо управління лісовим господарством базувалися на ідеях Г. Котта та К. Ліннея [20].

Основна увага цих навчальних закладів скерована на промислову заготівлю, а не на лісовирощування. На початку ХХ ст. розвиток лісового господарства орієнтувався на економічні принципи, ліс розглядали переважно як товар, але поступово він переходив у площину дослідження стосунків "людина - природа".

Після Другої світової війни на розвиток лісового господарства неабиякий вплив мали швидкий ріст населення та економіки, деколонізація світу. Профільні навчальні заклади стали партнерами адміністративних структур лісового господарства та наукові дослідження проводили через вкладення цільових інвестицій. Відбувається модернізація галузі та посилюється її міжнародна інституційна структура (заснування Міжнародного агентства під егідою ООН з питань продовольства та сільського господарства *Food and Agriculture Organization*, FAO). Закладають лісостани зі швидкорослими породами (*fast growing species*) та відбувається сильне знеліснення шляхом вирубування тропічних лісів. Інтенсивність лісозаготівлі збільшена за рахунок механізації та зменшення ручної праці. Заготівлю здійснюють на крутосхилах та у важкодоступних місцях. Набуває поширення суворий державний контроль за лісами [4, p. 387].

Екологічна ситуація у світі спричиняє занепокоєння наукової громадськості. У 1970-х роках у лісовому господарстві, як і в інших сферах, актуалізувалися проблеми довкілля через втрату в природних екосистемах деяких видів фауни, що було зумовлено заміною корінних лісостанів монокультурами, наслідками ґрунтової ерозії, втратою рекреаційних можливостей та ін. Зароджується лісова екологія (*forest ecology*). Спеціалісти галузі почали наголошувати на багатофункційності (*multiple use*) лісу [4, p. 388].

Третій період, екологоімперативний, або екотехнологічний, триває з 90-х років ХХ ст. У цей час вирішення проблем довкілля, набуває глобальних вимірів і виходить на міжурядовий рівень. Триває розвиток і збагачення спеціальної лексики шляхом поповнення термінів здебільшого екологічного спрямування. Науково-технічний прогрес став одним із факторів формування чітких наукових визначень і понять та їх адекватного відображення мовними засобами. Підняття науки на вищий рівень зумовили розвиток сучасних концепцій. Такі терміни як *conservation* (збереження, охорона та раціональне використання), *natural reserves* (природні заповідники), *multiple use* (багатофункційне використання), *sustainable management* (невиснажливе управління лісовими ресурсами), *sustained yield* (невиснажно-продуктивний спосіб управління лісовим господарством) мають адекватні відповідники практично у всіх розвинених мовах.

З 1980-х років увага фокусується на питаннях, пов'язаних із довкіллям і стосунках "людина-довкілля", які є вагомими у зміні екосистем. Аби краще розуміти процеси у лісових екосистемах, лісове господарство стає дедалі більше екологізованим. У науковий вжиток входять такі терміни як: *global warming* (глобальне потепління), *environmental conservation* (збереження довкілля), *biodiversity* (біорізноманіття), *forest ecosystem health and vitality* (стан та життєздатність лісових екосистем), *forest certification* (сертифікація лісів), *sustainable forestry* (стале лісокористування), *forest degradation* (деградація лісу), *forest restoration* (відновлення лісів), *conservation of threatened species* (збереження видів, яким загрожує зникнення), *unsustainable land management* (неналежне управління земельними ресурсами), *forest stewardship* (нагляд за лісом з метою забезпечення невинного лісокористування), *deforestation* (ззеліснення), *illegal harvesting/logging* (несанкціоноване рубання), *timber*

& non-timber forest products (деревні та недеревні продукти лісу), *intergovernmental forest policy* (лісова політика на міжурядовому рівні), *ecologically unimpaired environment* (екологічно неушкоджене довкілля), *environmental damage* (заподіяння шкоди довкіллю). Сьогодні розвиток лісового господарства немислимий без екологічної та природоохоронної діяльності (*nature conservation*).

З огляду на зміни у суспільних пріоритетах та зміною філософської парадигми поняття раціональне природокористування (*rational use of natural resources*) поступило місцем поняттю сталий розвиток (*sustainable development*). Формуються нові дисципліни екологічного спрямування, поглиблює свій розвиток лісова екологія, розробляються нові концепції, зокрема - Концепція сталого (екологічно зрівноваженого) розвитку.

Отож, характерними рисами третього періоду є формування терміносполук, екологічна спрямованість та міжнародна уніфікація термінології. З огляду на прийняті міжнародною спільнотою конвенції та акти (1977-2011), - на часі міжнародна стандартизація, уніфікація та кодифікація термінології лісової галузі. У контексті глобалізаційних процесів англійська термінологія лісової галузі значною мірою стає базовою для розвитку галузевих терміносистем інших мов [3, с. 351; 8, р. xii].

Висновки

Досліджено становлення, формування та сучасні тенденції розвитку фахової англійської термінології лісового господарства та здійснено її періодизацію.

Перший період, доіндустріальний, охоплює час до середини ХVІІІ ст. Для цього етапу характерні терміни англосаксонського походження, які стосувалися мисливства, вирубування лісу для господарських потреб, а також різноманітного побічного користування. Вплив латинської лексики пов'язуємо насамперед з офіційними документами, які засвідчують право власності на ліси. Термінологія цього періоду загалом виражалася однокомпонентними лексемами, здебільшого іменниками та дієслівними формами.

Другий період, індустріальний, тривав з середини ХVІІІ ст. до 90-х років ХХ ст. Для нього характерне промислове використання лісу. Ліс розглядають як комплексну систему. Відбувається спеціалізація галузі. Терміносистема формується у процесі розвитку промисловості та її модернізації, підвищення фахового рівня працівників галузі. Заснування низки лісівничих шкіл стало одним із визначальних чинників для становлення галузевої наукової

мови та її термінології. У межах навчально-дослідницьких осередків і товариств терміносистема галузі поповнилась новими термінологічними полями на основі як латиномовної, так і питомої національної лексики.

Третій період, екологоімперативний, або екотехнологічний, розпочався у 90-х роках ХХ ст. У цей час вирішення проблем довкілля набуває глобальних вимірів. Характерними рисами цього періоду є формування терміносполук, екологічна спрямованість та міжнародна уніфікація термінології. У контексті глобалізаційних процесів англійська термінологія лісової галузі значною мірою стає базовою для розвитку галузевих терміносистем інших мов.

1. Боннешер П'єр. Місце священного гаю у мантичних ритуалах Греції /Сапфо: збірник статей /Упоряд. Олена Галета, Євген Гулевич (Центр гуманітарних досліджень Львівського національного університету ім. Івана Франка). - Львів: Літопис, 2005. -320 с. 2. Линней Карл. Философия ботаники /Под ред. Б. А. Старостина. Научное издание: Серия "Классики науки". - М. : Наука, 1989. - 456 с. 3. Миклаш Л. Т. Формування англійської термінології лісової галузі: американський досвід. Сучасні дослідження з іноземної філології. - Збірник наукових праць: Ужгородський національний університет. Вип. 9. - Ужгород, 2011 - 345-352 с. 4. Agnoletti Mauro. Man, forestry, and forest landscapes. Trends and perspectives in the evolution of forestry and woodland history research / www.iufro.org/download/file/5981/4733/60700-sok.pdf/ 5. James N.D.G. A History of English Forestry. Basil Blackwell: Oxford. - 1981. - 339 p. 6. James N.D.G. An Historical Dictionary of Forestry and Woodland Terms. - Basil Blackwell Oxford UK&Cambridge USA. - 1991-236 p. 7. Reader's digest illustrated Encyclopedic Dictionary, Inc, 1987. - 936 p. 8. Terminology of Forest Science, Technology, Practice and Products. Second Printing with Addendum. - Society of American Foresters. Washington D.C., 1983. - 370 p. 9. The American Heritage Dictionary of the English language ed. Willam Morris, 1971. 10. The Columbia Encyclopaedia. Sixth Edition. Ed. Paul Lagassfr - Columbia University Press, 1993. - 3156 p. 11. The New Encyclopaedia Britannica.

- 15 Edition, 1993. 12. The World Book Encyclopedia. - World Book , Inc. Chicago, 1983. - Vol.4.

- 1216 p. 13. <http://www.magnacarta.org/magnacarta>. 14. <http://info.sjc.ox.ac.uk/forests/Carta.htm>. http://en.wikipedia.org/wiki/John_Evelyn. 15. "Evelyn, John". Encyclopaedia Britannica (Eleventh ed.). - Cambridge University Press). - V. 10. 1910 Chisholm, Hugh, ed (1911) - P. 6 (28). 16. http://en.wikipedia.org/wiki/Heinrich_Cotta. 17. http://de.wikipedia.org/wiki/Johann_ChristianHundeshagen. 18. http://de.wikipedia.org/wiki/Martin_Faustmann. 19. <http://www.u-s-history.com/pages/h1602.html>

ПЕРИОДИЗАЦИЯ РАЗВИТИЯ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ ЛЕСНОГО ХОЗЯЙСТВА

Леся Мыклаш

Национальный лесотехнический университет Украины, ул. Генерала Чупрынки, 103, Львов 79057, Украина e-mail: lmyklash@yahoo.com

Рассмотрены становление, формирование и современные тенденции развития англоязычной терминологии лесного хозяйства и разработана ее периодизация.

Ключевые слова: терминология, лесное хозяйство, развитие.

THE ISSUES OF PERIODIZATION OF THE TERMINOLOGY OF FORESTRY IN ENGLISH

Lesia Myklash

Ukrainian National Forestry University 103 General Chouprynka St., Lviv, 79057, Ukraine e-mail: lmyklash@yahoo.com

The article considers the background, formation, and current trends in the development of the English forestry terminology seeking grounds for its periodization.

Key words: terminology, forestry, development.

Стаття надійшла до редколегії 11.06.2011 р.
Статтю прийнято до друку 10.10.2011 р.